

Українська Держава

М. З. С.

Державний Консуль
на підписання Кіевка
у м. П'ятигорську.

Новтня 28 дня 1918 р.

Ч. 20

М. З. С.
Департамент Загальний
ВІДПОВІДЬ
№ 2106
161

Потаємно.

67

реєстрація
20 Нодября. до введома
на вступ української армії
на Кубань з метою
встановлення українського
владного уряду.
Відносно од усеї місії
в Україні, на Кубані
до якого
вже відомо
на Кубані з метою
встановлення українського
владного уряду.
Відносно од усеї місії
в Україні, на Кубані
до якого
вже відомо
на Кубані з метою
встановлення українського
владного уряду.

Сучасне політичне становище на Кубані вимагає від Українського Уряду звернути, не гаючися, найбільш увагу на сю організуючуся Державу, особливо на життя Кубанської столиці.

По відібранню Катеринодару від большевиків одразу же почала функціонувати тут Французька Військова місія, що має також і англійській відділ, котрий отсе в біжучих днях має бути перенесеним до Новоросійську, таким чином тут мається офіційальне військово представництво Держав Згоди/Антанти/.

По ~~тижнях~~ тижнях після вступу сюди Добровольчої армії прибули правомічні дипломатичні представники французький, англійський і американський в меті установити постійні дипломатичні зносини з Добровольчою армією в лиці її висчої командатури, а також з найвиднійшими діячами Росії, що мається іх тутка досить. Згідно інформації з певних джерел сі дипломати Держав Згоди мають спеціальний наказ стежити уважно за проявами різних течій, як серед верств російського громадянства, такі в Державах, що повстали з народів, які входили в склад Російської Імперії, але треба зауважити той факт, що поки що дипломатична місія антанти є під впливом Добровольчої армії, що має переважно тенденції централістично-російські.

Відношення Добровольчої армії до України-політика ігнорування нашої Держави прилюдно, а таємно

прошу перекласти
до Л. С. му
М. П. 23/хл

Про ассігнування 40 тисяч карб. на агітаційні справи.

перекласти
на предмет
об'єктивної співпраці
М. П.

М. З. С.
Д-т Чужоземних Зносин
ВІДПОВІДЬ
№ 4886
Грудня 26 дня 1918 р.

Л. С. му
М. П.

500
агітація проти України, хоча останнє пробивається зовніш
дуже інтенсивно. Між тим Україна має багато приятелів на
Кубані, як між членами Кубанського Краєвого Уряду, так і по
між козацтвом і громадянством. До цього часу агітація на
користь Української Держави, за невеликим винятком, майже
не провадилася, тоді саме, як ця справа - є справою нагальною,
і наша велика помилка, що досі з боку Уряду не було вжито
жадних заходів для української агітації на Кубані.

Катеринодар зробився осередком руху проти большевиків
і на користь відбудови Росії. До того, що діється тут, уваж-
но прислухається і приглядається західня Європа і тому на-
віть Сибір і Самара надіслали сюди своїх представників і
постійно приїздять кур'єри з різних частин Росії. Тільки
голосу України не чути. Останнім часом в Катеринодарі по-
чала збиратись опозиція в Україні, котра дбає о підриві
авторитету ідеї сучасного державного українського ладу.
Течії більше крайні ліві, не большевицькі, хоча треба за-
уважити, що опозиція всеж піднесла трохи національне ук-
раїнське питання, так, що до України привертається
по трохи в пресі. Поки що преса захоплена в Катеринодарі
опозицією, а "РОССИЯ"-орган Шульгина, до которого, правду ска-
зати, прислухаються дипломатичні представники Держав Зго-
ди, що сили дбає здискредитувати і Україну і українське
питання, представити як політичну інтригу, ворожу антанті,
а не дійсну вимогу життя. Таким чином виявляється необхід-
ність здобути вплив на Катеринодарську пресу і навіть не
тільки бажано але необхідно мати свій орган, хоча би і
тижневик.

Добровольча армія накладає свою руку на традиційне
козацьке самоврядування, призначає станичних атаманів то-
ді, як за старого режиму вони вибиралися.

Сніє конфлікт між Добровольчою армією а Кубанським Крає-
вим Правительством, ще зміцнений тим, що, не дивлячись на за-
кінчення виборів, Командатура Добровольчої армії затримує
з'їзд військової Ради, боячись вислухати прилюдно докори

за своє самовільне управління.

Козаки не хочуть йти далі Кубанського і Терського кордону, командатура силує до цього, тому поневолі очі Кубанського Козацтва звертаються до України і до Дону.

Ясно, що се вимагає скористуватись відповідною хвилею - йвести агітацію користну для України не тільки біля Уряду, але й серед верств козацтва, для чого звязки і змога в деяких людей мається, тільки треба, аби Державний Уряд зі свого боку дав грошову допомогу, як і до преси, так і на утримання відповідних людей.

Що торкається самої Добровольчої армії, серед неї хоча і у невеликому числі, але маються свідомі Українці. Становище Добровольчої армії останніми часами погіршало завдяки упертості большевиків, через що є велика втрата в людях армії і останнім часом вона подсувається наперед дуже поволі. Можливо чекати, що, дякуючи висловленій причині відношення до України можна буде зробити не таким гострим, як було.

Але для цього потрібно опертися на громадські елементи, викликати їх заінтересованне українською справою, згуртувати українські елементи, що треба зробити, не гаючися, аби найшвидше мати під собою твердий ґрунт без чого не можна мати користи в роботі, як освідомлення широких мас на Кубані і на Чорноморщині, та і в дипломатичних заходах.

Треба неодмінно зараз же привертати громадську опінію на наш бік, щоб в громадянстві і дипломатичних верствах ворога нам робота не мала великого впливу.

Чорномор'я вважається Добровольчою армією "завоеваною областю", між тим, як і в Ставропольщині, так і на Чорноморщині прокидається величезний український рух, хоча агітація майже не ведеться, бо існують невеличкі гуртки людей, котрі не можуть провадити організа-

666

ційної роботи в широкому розмірі за браком коштів.

Тимчасом на Чорноморю вже організуються українські школи по ініціативі самих селян, що почувають себе Українцями, тягнуться до України і до політики Добровольчої армії становляться дуже неприхильно.

Але брак осередків життя, як то "Просвіти", читальні різні громадські інституції, гальмує страшенно справу і дає змогу ворожим нам елементам провадити небажану для України агітацію, тим більше, що Шульгин і його співробітники мають великі грошові засоби задля цього.

Ми повинні з усіх сил підперти рух на Кубані, Чорноморю і у Ставропольщині, і в короткім часі завдяки існуючій політичній кон'юктурі, можна сподіватися найкористніших для нас наслідків.

Ознайомлюючись з дійсним станом річей, наша українська опозиція, що було висше сказано про неї, робить найенергічніші заходи, аби захопити в свої руки вплив на маси і, не шкодуючи грошей, вона провадить свою роботу. Неможливість у дану хвилю достатись до Терщини і усе вищесказане приводить до слідуєчих висновків:

1. Першої ваги питання-є робота агітації за Україну на Кубані, Чорноморю та східних частинах Північного Кавказу.
2. Питання про біженців поки що мусить бути усуненим на другий план, а врешті цим буде зайнятий Уповноважений по Біженецьким справам.
3. Негайна організація українського елемента.
4. Вироблення відповідного ґрунту для навязання зносин з діпльоматією Західньої Європи, що тут можна зробити.

Тому, в силу вищесказаного необхідно зробити грошеві видатки, що для першого часу, аби зразу дати інтенсивний товчок, вимагає сумму 40.000 карб., які треба мати негайно.

Приватна ініціатива вже пробувала увійти в зносини

452
7
69

з військовими дипломатичними представниками Західної Європи, і це виявилось можливим зробити, але треба мати реальний ґрунт, котрий був-би очевидним, за для цього необхідно здобути певний вплив Української Держави на життя Кубані і Чорноморя.

Презентуючи цей доклад, прошу з причини негайности сих питань, подати ласково найскоршу відповідь.

Консуль Полковник

Барон Корфсінг